

RECENTE PUBLICATIES

BESPREKINGEN / REVIEWS

Sharp B.E. 1996. POST-RELEASE SURVIVAL OF OILED, CLEANED SEABIRDS IN NORTH AMERICA. *Ibis* 138: 222-228.

Veel vogelaars hebben al jarenlang twijfels over het lot van gerevalideerde olieslachtoffers: redden ze het wel in de natuur? Over dit laatste heeft Brian Sharp een hecht doortimmerd artikel geschreven. Verplicht leesvoer voor iedereen die zich met (de opvang van) olieslachtoffers bezig houdt. Het artikel is een analyse van de overlevingskansen in de vrije natuur van gerevalideerde olieslachtoffers langs de Amerikaanse westkust. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen terugmeldingen van gezonde vogels en terugmeldingen van gerevalideerde olieslachtoffers. De soorten waar de analyse zich op richtte waren Zeekoet *Uria aalge*, Grote Zeeëend *Melanitta fusca*, de Zwanehalsfuut *Aechmophorus occidentalis* en de Clark's Fuut *A. clarkii*. Vooral van de Zeekoet waren veel gegevens.

De conclusie: praktisch alle gerevalideerde vogels gaan kort na vrijlating alsnog dood (zie tabel). Verreweg de meeste ringvondsten van gerevalideerde olievogels worden al na enkele dagen gedaan en voor alle soorten tezamen wordt al na 6 dagen 50% van het uiteindelijke aantal terugmeldingen bereikt. Voor wat betreft de Zeekoet: 155 van de 160 terugmeldingen kwamen binnen twee maanden en er waren slechts twee Zeekoeten die meer dan een jaar overleefden. Met behulp van de terugmeldgegevens kon ook een berekening worden gemaakt van de verwachte levensduur van de gerevalideerde Zeekoeten. Na vrijlating hadden ze een gemiddelde levensverwachting van slechts 10 dagen. Er is dus een erg kleine kans dat zo'n vogel na een jaar nog in leven is. Tenslotte was er ook geen verschil in overleving tussen recent schoonge-

Gemiddelde en mediane overleving van gezonde zeevogels en gerevalideerde olie slachtoffers, gebaseerd op ringgegevens. Bron: Sharp (1996).

Mean and median days survived of oiled and non-oiled seabirds after release in North America, based on ringing recoveries. Source: Sharp (1996).

	gemiddelde	mediaan	spreiding	aantal
Zwanehalsfuut				
- gezond	763 dagen	624 dagen	1-9658 dagen	(37)
- gerevalideerd	111 dagen	11 dagen	1-763 dagen	(10)
Grote Zeeëend				
- gezond	1019 dagen	466 dagen	8-4939 dagen	(22)
- gerevalideerd	8 dagen	7 dagen	1-16 dagen	(10)
Zeekoet				
- gezond	485 dagen	216 dagen	1-9259 dagen	(641)
- gerevalideerd	21 dagen	5 dagen	0-919 dagen	(160)

maakte zeevogels en exemplaren die vóór 1990 waren gerevalideerd. Verbeterde inzichten om olieslachtoffers te revalideren hebben dus nog niet geleid tot een aantoonbaar betere overleving in de vrije natuur. Sharp concludeert dan ook dat claims onhoudbaar zijn, die aangeven dat schoongemaakte en gerevalideerde zeevogels weer volkomen fit zouden zijn.

Een klein aantal terugmeldingen bewijst dat gerevalideerde olieslachtoffers in hun natuurlijk leefgebied langdurig kunnen overleven. Toch zijn dit uitzonderingsgevallen en dergelijke vogels leveren een verwaarloosbare bijdrage aan het in stand houden van de wilde populatie. Gezien deze dramatisch lage overlevingscijfers stelt Sharp dat het geld dat met de opvang en revalidatie is gemoeid (bijvoorbeeld $\pm$ US\$ 41 miljoen na de ramp met de *Exxon Valdez*, waarbij uiteindelijk 800 vogels werden vrijgelaten), zelfs niet als een geringe compensatie voor de geleden schade opgevat kan worden. Inspanningen om gevolgen van olievervuiling te beperken moeten naar zijn mening dan ook vooral gericht worden op het voorkomen van schade en veel minder op de pogingen om de slachtoffers te revalideren.

Klaas van Dijk
Vermeerstraat 48, 9718 SN Groningen